Onderwerp:	*Schoon*
Elevator pitch	*Amsterdam is niet schoon genoeg. Om dit te verbeteren, richten we ons op afvalpreventie, gedragsverandering, betere inzameling, reiniging en handhaving. Extra investeringen en samenwerking met bewoners en ondernemers zijn nodig om structureel een schonere stad te realiseren.*
Directie:	*Afval en Grondstoffen, Stadswerken, THOR, Stadsdelen*
Programma:	*Programma 2*
Contactpersoon	5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e @amsterdam.nl

Toelichting

Doel:
Het doel is om Amsterdam structureel schoner te maken, krijgen en houden. Dit vereist een integrale aanpak gericht op afvalpreventie, betere inzameling, reiniging, gedragsverandering en samenwerking met bewoners en ondernemers.

Impact:
Een schonere stad verbetert het leefklimaat, verhoogt de tevredenheid van bewoners en bezoekers en draagt bij aan een positieve uitstraling van Amsterdam. Het voorkomt verdere vervuiling en verhoogt de efficiëntie van gemeentelijke diensten.

Urgentie:
Amsterdam hanteert een norm van 80% niveau B voor zwerfafval en prullenbakken, wat volgens de landelijke CROW-systematiek feitelijk niveau C (sober) is. In 2025 scoren 53 van de 110 wijken onder deze norm. Hiervan behalen 5 wijken minder dan 60%, 20 wijken scoren tussen 60-70%, en 28 wijken tussen 70-80%. Vooral in Zuidoost (bijvoorbeeld Bijlmermuseum met 43%) en delen van West en Oost zijn de problemen het grootst. Dit toont aan dat de huidige aanpak onvoldoende effectief is.

Gevolgen/kosten van niets doen:
Het niet aanpakken van de vervuiling leidt tot verdere achteruitgang van de openbare ruimte, hogere schoonmaakkosten op lange termijn en een negatieve impact op het imago van de stad. Bewoners en ondernemers ervaren meer overlast, en de druk op gemeentelijke diensten neemt toe.

Risico's:
Zonder extra investeringen en samenwerking blijven de huidige problemen bestaan. Het hoge ziekteverzuim en de beperkte middelen vormen een risico voor de uitvoerbaarheid van verbeteringen. Daarnaast kan het niet behalen van normen leiden tot negatieve publiciteit en verminderde betrokkenheid van bewoners.

Financiële en personele gevolgen

Schoner maken, krijgen en houden van de stad in 3 scenario's
Er zijn 3 scenario's uitgewerkt voor een schone stad met bijbehorende kosten, te weten:
1. Behoud van het huidige schoonniveau, gemiddeld (90%) niveau C (stadsbreed)
2. Alle 110 wijken minimaal op (90%) niveau C

3. Alle 110 wijken minimaal op (90%) niveau B

Scenario 1: Behoud huidig schoonniveau, (90%) niveau C als stadsbreed gemiddelde
Om het huidige schoonniveau (80% niveau B, feitelijk niveau C stadsbreed (gemiddeld)) te behouden, is € 10,9 miljoen extra nodig omdat de incidentele coalitiemiddelen wegvallen (hieronder afgerond op € 10 mln.). Dit omvat structurele financiering voor afvalinzameling, reiniging, gedragsbeïnvloeding en samenwerking met bewoners. Zonder deze middelen is het huidige niveau niet haalbaar. Deze middelen zijn opgenomen in de Nota Begrotingsruimte.

Scenario 2: Alle 110 wijken minimaal op (90%) niveau C
Scenario 1 gaat uit van de huidige schoonniveaus. Er zijn op dit moment echter grote verschillen tussen de wijken (zie onder urgentie). Scenario 2 gaat uit van (90%) niveau C als ondergrens op wijkniveau. Er is € 10 miljoen extra nodig bovenop scenario 1 om de wijken met de laagste CROW-scores (zoals Bijlmermuseum en K-buurt) significant te verbeteren. Dit vraagt om gerichte acties zoals extra reiniging, handhaving, gedragsbeïnvloeding en samenwerking met bewoners en ondernemers. Dit scenario gaat uit van starten met de slechtst scorende wijken, maar streeft ernaar dat alle wijken minimaal niveau C scoren.

Scenario 3: Alle 110 wijken minimaal op (90%) niveau B
Voor een brede en zichtbare verbetering van het schoonniveau in de openbare ruimte moet het ambitieniveau in alle wijken van de stad verhoogd worden naar (90%) niveau B (acceptabel). Daarvoor zijn extra middelen nodig, ca € 4o miljoen nodig bovenop scenario 1 en 2. Dit omvat meer veegteams, sensordata, vervanging van prullenbakken en intensieve gedragsbeïnvloeding.

Exploitatielasten:

Omschrijving	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**structureel**
Scenario 1: Behoud huidig schoonniveau, gemiddeld niveau C (stadsbreed)		10	10	10	10	10
Scenario 2: Alle wijken minimaal op niveau C		10	10	10	10	10
Scenario 3: Alle wijken minimaal op niveau B		40	40	40	40	40
Totaal		**60**	**60**	**60**	**60**	**60**

Investeringen:
Afhankelijk van het te kiezen scenario zijn er ook investeringen nodig. Het gaat dan onder andere om: vervangen van prullenbakken en plaatsen van doneervoorzieningen; extra straatmarkeringen voor aanbieden van grof afval; investeringen in ICT voor het toepassen van sensordata; etc. De jaarlijkse exploitatielasten hiervan zijn opgenomen in voorgaand overzicht.

Als er sprake is van een toe-of afname van personeel, geef dan aan hoeveel FTE het betreft.
Dit is afhankelijk van het gekozen scenario nader uit te werken.

Personele	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**structur**

consequenties	eel
Aantal FTE* dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid	
Aantal FTE* dat samenhangt met starten met intensivering of beleid	
Incidenteel? Zo ja, tot wanneer?**	

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.
**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.